

LIETUVOS VALSTYBĖS ISTORIJOS ARCHYVAS

TVIRTINU
Direktorius
Ramutis Kurpė**IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ
PLANAVIMO, INICIAJAVIMO, ORGANIZAVIMO, VYKDYMO IR KONTROLĖS
SRITYJE**

Lietuvos valstybės istorijos archyvas (toliau – Archyvas), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 10 straipsnio 1 ir 3 dalimis ir atsižvelgdamas į Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, vykdymo ir kontrolės (toliau – viešųjų pirkimų) srityje nustatymą (toliau – nustatymas).

Nustatymą atliko Archyvo direktoriaus pavaduotojas Aleksej Pozniakov.

Analizuotas laikotarpis – 2021 m.–2022 m. I pusmetis.

Nustatymo tikslas – antikorpuciniu požiūriu įvertinti Archyvo viešųjų pirkimų sritį, siekiant nustatyti korupcijos rizikas ir (ar) rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas Archyvo valstybės tarnautojams ir pagal darbo sutartis dirbantiems darbuotojams (toliau – darbuotojams) ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir nustatyti priemones, skirtas nustatytoms korupcijos rizikoms ir (ar) rizikos veiksniams sumažinti ar pašalinti. Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę Archyvo viešųjų pirkimų srityje buvo atliekama šios veiklos srities reglamentuojančių teisės aktų analizė, peržiūrėti vidaus dokumentai, darbo tvarka surinkta informacija apie ataskaitiniu laikotarpiu atliktus viešuosius pirkimus.

Viešųjų pirkimų sritis analizuojama atsižvelgiant į atitiktį Rekomendacijų 10.5 papunkčio vertinimo kriterijui – daugiausiai priimami sprendimai, kuriems nereikia kito viešojo sektoriaus subjekto patvirtinimo.

Archyve viešųjų pirkimų procesas vykdomas vadovaujantis Europos Sąjungos tiesiogiai taikomais teisės aktais, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – VPI), Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas), Lietuvos valstybės istorijos archyvo viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos valstybės istorijos archyvo direktoriaus 2017 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. R1-31 „Dėl Lietuvos valstybės istorijos archyvo viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Archyvo viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas), kitais vidaus administravimo aktais, kuriais sudaryta viešųjų pirkimų komisija, paskirti viešųjų pirkimų organizatoriai.

Analizės metu nustatyta, kad planuoti numatomus pirkimus ateinantiems metams Archyve pradedama kiekvienų metų IV ketvirtį. Vadovaujantis VPI ir Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika (galiojanti patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1S-94, Archyvo viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše nurodama nebegaliojanti patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 1S-26), apskaičiuojamos numatomų pirkimų vertės. Archyvo direktoriui pateikiamas tvirtinti Numatomų atlikti supaprastintų viešųjų pirkimų planas, o informacija apie planuojamus vykdyti viešuosius pirkimus skelbiama Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS). Prireikus pirkimų planas peržiūrimas ir tikslinamas.

Prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų būdus, jų atlikimo tvarką ir susijusias procedūras reglamentuoja minėtas Archyvo viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas. Šis vidaus administravimo aktas nustato tarptautinių, supaprastintų ir mažos vertės pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarką, apimančią įstaigos poreikių nustatymą, pirkimų planavimą ir iniciavimą, pasirengimą pirkimams, jų vykdymą, pirkimo sutarties sudarymą ir įgyvendinimą. Šiame apraše, be kita ko, numatyta, jog pirkimus gali vykdyti viešųjų pirkimų komisija bei pirkimų organizatoriai, o komisija sudaroma ir pirkimų organizatoriai skiriami Archyvo direktoriaus įsakymu. Apraše taip pat numatyta, kad pirkimų organizatorius gali vykdyti supaprastintus pirkimus per Centrinę perkančiąją organizaciją, jei ši yra sudariusi atitinkamų prekių, paslaugų ar darbų preliminarįsias sutartis.

Viešųjų pirkimų komisija sudaryta 2017 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. R1-32 „Dėl viešųjų pirkimų komisijos sudarymo“. Vadovaujantis Archyvo viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo nuostatomis jos nariai, ekspertai, darbuotojai, Archyvo direktoriaus paskirti pirkimams vykdyti, privalo pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją. Nešališkumo deklaracijoje taip pat nurodyta, kad turi būti užpildyta privačių interesų deklaracija, kaip tai numato Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas. Tokiu būdu užtikrinami visų tiekėjų lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, abipusio pripažinimo ir skaidrumo principai.

2022 m. III ketv. duomenimis daugiau nei pusės viešųjų pirkimų komisijos narių darbo santykiai su Archyvu yra nutrukę ar pasikeitę jų atliekamos funkcijos, todėl jos sudėtis turi būti atnaujinta. Komisijos atnaujinimui nebuvo poreikio, nes ataskaitiniu laikotarpiu pagal 53 Archyvo dokumentų valdymo sistemoje užfiksuotas pirkimo paraiškas buvo vykdyti tik mažos vertės pirkimai, kuriuos vadovaujantis Archyvo viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo nuostatomis vykdė pirkimo organizatorius. Taip pat po viešųjų pirkimų procedūrų buvo pasirašytos ir paviešintos CVP IS 10 prekių ar paslaugų įsigijimo sutarčių. Kitos pirkimo sutartis, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 7 dalies nuostatomis, buvo sudarytos žodžiu, ir vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 9 dalies nuostatomis, neviešinamos. Pažymėtina, kad neviešintų 2021 m. pirkimų informacija (bendras kiekis ir vertė) nurodyta CVP IS paskelbtoje Archyvo 2021 m. sudarytų Viešojo pirkimo sutarčių, pirkimo sutarčių ir vidaus sandorių ataskaitoje Ant-3. Ši ir kitos ataskaitos, numatomų atlikti viešųjų pirkimų planai ir kita informacija skelbiama CVP IS vadovaujantis Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. IS-91 „Dėl Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Informacijos viešinimo CVP IS tvarkos aprašas).

Archyvo viešųjų pirkimų procesas susideda iš metinio pirkimo plano parengimo, pirkimų inicijavimo ir vykdymo, sutarčių sudarymo, vykdymo ir kontrolės bei ataskaitų apie viešuosius pirkimus ir skelbimų apie pirkimo sutarčių sudarymą viešinimo. Tačiau šiuos veiksmus ar kai kurių jų vykdymui reikalingą nuolatinę darbo grupę nustatantys Archyvo vidaus administravimo aktai yra pasenę, priimti 2017 m., nekeisti. Tuo tarpu jų teisinai pagrindai – VPI, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika ir Informacijos viešinimo CVP IS tvarkos aprašas nuo 2017 m. liepos 21 d. buvo pakeisti 17, 5, 2 ir 7 kartus atitinkamai. Tokiu atveju negali būti visiškai atmesta galimybė, kad Archyvo vidaus administravimo aktų nuostatos gali neatitikti minėtų aukštesnių teisės aktų aktualių nuostatų. Tokia situacija laikytina vidiniu korupcijos rizikos veiksmu.

Siekiant pašalinti minėtą vidinį korupcijos rizikos veiksnį siūloma įgyvendinti šią priemonę – atsižvelgiant į aktualias VPI, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo, Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodikos ir Informacijos viešinimo CVP IS tvarkos aprašo nuostatas atnaujinti, o reikalui esant – priimti, Archyvo vidaus administravimo dokumentus, aiškiai, nuosekliai ir su apibrėžtais terminais nustatančius viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, vykdymo ir kontrolės veiksmus bei vykdytojus.

Aleksej Pozniakov, tel. (8 5) 213 7612, el. p. aleksej.pozniakov@lvia.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos valstybės istorijos archyvas 190764568, Mindaugo g. 8, 03107 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ PLANAVIMO, INICIAJAVIMO, ORGANIZAVIMO, VYKDYMO IR KONTROLĖS SRITYJE
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-09-08 Nr. R15-328
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aleksej Pozniakov, Direktorius pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	ALEKSEJ POZNIAKOV LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-09-08 11:50:38 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-09-08 11:50:53 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-11 20:36:51 – 2026-01-10 23:59:59
Parašo paskirtis	Tvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ramutis Kurpė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	RAMUTIS KURPĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-09-08 14:24:58 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-09-08 14:25:14 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-15 15:54:34 – 2024-07-13 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.67
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-09-08 20:00:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-09-08 20:00:00 DBSIS